

Με μια κόκκινη κλωστή

Παιδικά βιβλία

«Γιατί δεν κοιμάσαι, μαμά;»

Στο νέο βιβλίο του Μάκη Τσίτα «Γιατί δεν κοιμάσαι, μαμά;» η παιδική αθωότητα και η γονεϊκότητα συμφύρονται με χιούμορ και ευαισθησία

Της
ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ
ΖΑΜΑΡΙΑ

Ο Μάκης Τσίτας, που το 2018 μός έδωσε το αζεπέραιο και σχεδόν προφητικό «Και βγάσω το καπέλο μου...», δεν διστάζει να ασχοληθεί με «δύσκολα» θέματα, ενώ έχει την ικανότητα να εντάσσει στα κείμενά του την καθημερινότητα των παιδιών και τα προβλήματα που τα απασχολούν με τρόπο ιδιαίτερα ευρηματικό.

Στο νέο του βιβλίο «Γιατί δεν κοιμάσαι, μαμά;» δανείζεται αυτό το καθημερινό οικογενειακό τελετουργικό που αφορά τη διαδικασία του ύπνου των παιδιών (διαδικασία συχνά κουραστική για τους ήδη κουρασμένους γονείς, καθώς τα παιδιά αγωνίζονται να ξεκλείσουν λίγα ακόμα λεπτά μαζί τους και μετέρονται πλήθος δικαιολογιών) και την αντιστρέφει. «Η μαμά του Χάρη δεν μπορεί να κοιμηθεί εύκολα. Και είναι στεναχωρημένη». Η πρώτη πρόταση του βιβλίου θα δώσει τον ρυθμό στην αφήγηση. Η μητέρα αποφασίζει να μοιραστεί το πρόβλημά της με τον μικρό Χάρη, γιατί στη συγκρότηση ενός υγιούς οικογενειακού πλαισίου πρωτογενή σημασία έχουν το μοίρασμα και η ενσυναίσθηση. Μέσα από τον διάλογο μητέρας και παιδιού εκκίνη θα του εξηγήσει ότι επειδή έχει τόσες έννοιες, τόσα

πράγματα που πρέπει να σκεφτεί και να κάνει δεν την παίρνει ο ύπνος. Όλα εκείνα τα μικρά καθημερινά πράγματα που πρέπει να γίνουν ώστε να κυλήσει ομαλά η επόμενη μέρα: η λίστα με τα ψώνια, η τοποθέτηση του φαγητού στο ψυγείο... Η καθημερινότητα δεν είναι μια απλή υπόθεση κι αυτό λέγεται στα παιδιά. Κι ας βοηθάει και ο μπαμπάς...

Ο Τσίτας στο κείμενό του αναδεικνύει πώς διαμορφώνονται οι σχέσεις μέσα στην οικογένεια. Η μαμά είναι εκείνη που θα ζητήσει από τον μικρό της γιο να τη βοηθήσει να κοιμηθεί. Ίδού η δεύτερη ανατροπή! Δεν έχει σημασία ότι είναι μικρός, γιατί και οι μικροί μπορούν, σε κάποιες περιπτώσεις, να βοηθήσουν τους μεγάλους. Γι' αυτό δεν είναι παράλογο να ζητά ο γονιός βοήθεια από το παιδί του... Ίσα-ίσα, έτσι χτίζεται μια σχέση εμπιστοσύνης, αμοιβαίας συνεργασίας και κατανόησης. «Θέλεις να με βοηθήσεις;» είναι η ερώτηση-κλειδί που χρησιμοποιεί η μητέρα. Μια ερώτηση που εκφοράζει τόσο τη δική της ανάγκη όσο και το δικαίωμα του παιδιού να αποφασίζει. Και κάπως έτσι ο Χάρης θα εμπλακεί στη διαδικασία: «Ναι, μαμά! Πώς;». Και καθώς η αφήγηση κυλά, καθώς η ώρα περνά και η μητέρα αδυνατεί να αποκοιμηθεί, τόσο περισσότερο ο μικρός θα γίνεται πιο υποστηρικτικός. «Συγγνώμη, αλλά δεν έχω σημειώσει τα ψώνια για αύριο! Αν δεν σκεφτώ να τα γράψω, θα το ξεχάσω» λέει η μαμά. «Θα σου το θυμίσω εγώ αύριο... Σίγουρα» θα απαντήσει ο Χάρης.

Ας σκεφτούμε λίγο πώς νιώθει ο μικρός Χάρης όταν η μαμά τον εμπιστεύεται! Πόση περηφάνια, σιγουριά και αυτοπεποίθηση

κρύβονται στο δικό του «Σίγουρα». Κι ας έρθουμε λίγο στη θέση αυτής της μητέρας που, παρά την πιεστική καθημερινότητα, παρά την ανάγκη να τελειώσει και η δική της μέρα και να ξεκουραστεί, το παιδί παραμένει η προτεραιότητά της και του δίνει μαθήματα ζωής. Να μπορούμε να κατανοούμε

τους άλλους, να μάθουμε ότι οι γονείς δεν είναι απλώς φροντιστές, αλλά άνθρωποι που κουράζονται, θυμώνουν, κλαίνε, γελάνε, που θέλουν κι αυτοί φροντίδα και κάποιον να τους πει ένα τραγουδάκι για καληνύχτα. «Ο Γιώργος και ο Ερμής», το εγκιβωτισμένο παιδικό τραγούδι που η μαμά ζητά από τον Χάρη να της πει ως νανούρισμα, είναι το εύρημα που θα οδηγήσει στο τέλος της ιστορίας. Καθώς ο Χάρης τραγουδά, θα τον πάρει ο ύπνος. «Η μαμά σπκώνεται, του δίνει ένα γλυκό φιλί και τον σκεπάζει [...] Πάει στην κουζίνα [...]». Έχοντας διαγράψει έναν αφηγηματικό κύκλο, η ιστορία θα αναδείξει αυτό το δίπολο αγάπης, φροντίδας και ενσυναίσθησης.

Η γλώσσα της αφήγησης, λιτή, μετρομένη, αφαιρετική. Το κείμενο άρτια δομημένο και η έκτασή του ανάλογη με την ηλικία στην οποία απευθύνεται. Η εικονογράφηση της Γιώτας Κοκκόση έρχεται να συμπληρώσει το, χτισμένο λέξη προς λέξη, κείμενο. Με χρώματα χαρούμενα, ζωντανά, με τα πρόσωπα της μαμάς και του Χάρη να κυριαρχούν σε κάποιες σελίδες, με εκκένες τις «φαινομενικά» μικρές λεπτομέρειες, που αφηγούνται όσα το κείμενο δεν λέει, σε κάποιες άλλες. Στο σαλόνι του βιβλίου οι σκέψεις του Χάρη, ενώ λέει το τραγουδάκι-νανούρισμα, συγκριτικά με τις σκέψεις της μητέρας είναι αποκαλυπτικές των διαφορετικών οπτικών της πραγματικότητας από έναν ενήλικα και ένα παιδί.

Ένα βιβλίο στο οποίο η παιδική αθωότητα και η γονεϊκότητα συμφύρονται με χιούμορ και ευαισθησία.

● INFO

Μάκης Τσίτας
«Γιατί δεν κοιμάσαι, μαμά;»
Εικονογράφηση: Γιώτα Κοκκόση
Εκδόσεις: Μεταίχμιο
Ηλικία: από 4+ ετών
Σελίδες: 36
Τιμή: 11,97